

Cirkulärnr: 1990:41
Diariernr: 1990:0504
Handläggare: Lennart Tingvall
Avdsek: KES Finans
Externmedverkan: SPK
Datum: 1990-03-08
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomikontoret
Byggnadsnämnden
Fritidsnämnden
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Räddningsnämnden
Skolstyrelsen
Socialnämnden
Rubrik: Allmänt pris- och hyresstopp
Bilagor: SFS 1990:23
SFS 1990:24
SPKFS 1990:1

Allmänt pris- och hyresstopp

Regeringen införde ett allmänt pris- och hyresstopp den 8 februari 1990 med stöd av prisregleringslagen (1989:978).

Regeringens förordningar (1990:23 och 24, bilaga) om allmänt prisstopp och hyresstopp med stoppriser och stopphyror skall underställas riksdagen för prövning inom en månad från det att de utfärdades.

Som stoppriser och stopphyror gäller de priser och hyror som tillämpades den 7 februari 1990.

Statens pris- och konkurrensverk (SPK) har med anledning av prisstoppet och hyresstoppet utfärdat bilagda tillämpningsföreskrifter (SPKFS 1990:1).

En proposition (1989/90:114) har underställts riksdagen den 7 mars 1990, där regeringen föreslår att prisstoppet och hyresstoppet skall gälla ett år, dvs till den 7 februari 1991. Enligt propositionen avses dock prisstoppet och hyresstoppet bli kortvarigt varför det kan komma att avvecklas tidigare. Föreskriften upphör att gälla, om riksdagen inte godkänner föreskriften inom två månader från det att den underställdes.

Prisregleringen är vad gäller kommunerna mer omfattande än vid föregående reglering 1987. Utöver kommunal frivillig verksamhet gäller prisstoppet nu även vid tidigare prisreglering undantagen affärsmässig verksamhet och även vissa andra obligatoriska verksamheter.

Prisstoppet omfattar nu även avgifter som tas ut enligt föreskrifter i

- lagen om allmänna vattenanläggningar och avloppsanläggningar
- renhållningslagen
- lagen om allmänna värmesystem
- räddningstjänstlagen
- plan- och bygglagen

Prisstoppet omfattar dock inte avgifter inom övriga obligatoriska verksamheter. Det gäller exempelvis avgifter inom

- barnomsorg och äldreomsorg enligt socialtjänstlagen
- miljö- och hälsoskyddslagarna

Enligt SPK gäller prisstoppet för matservice till pensionärer om det inte är fråga om hemsändning. Prisstoppet gäller ej för de lagändringar gällande personalserveringar som träder i kraft 1 mars 1990. En prishöjning till 26:50 kronor från 1 mars kan därför genomföras (se cirkulär 1990:37).

Prisstopp omfattar ej vare sig överlåtelse av fast egendom, bostadsrätter eller tomträtter eller upplåtelser av tomträtter eller arrenden. Detta innebär att prisstoppet inte omfattar exempelvis parkeringsavgifter, båtplatser eller annan upplåtelse av nyttjanderätt till fast egendom.

Stoppriset får från och med den 1 mars 1990 överskridas med det belopp som svarar mot höjning av mervärdesskatt och kilometerskatt. Även stopphyra för bostadslägenhet eller lokal får överskridas med belopp som svarar mot beslutade ändringar i fråga om fastighetsskatt, mervärdesskatt och energiskatt samt räntebidrag som har inträtt den 1 januari eller 1 mars 1990.

Om man före prisstoppsdagen träffat avtal om prisjusteringsklausul, skall stoppriset vara det avtalade grundpriset med tillägg för tiden till och med den 7 februari och som var allmänt känt.

Stoppriset får överskridas efter tillstånd från SPK om det finns synnerliga skäl. För kommuner ska särskilt beaktas om möjligheterna att upprätthålla i lag eller författning föreskriven verksamhet väsentligt försvåras ifall tillstånd inte lämnas.

SPK har uppdragits att administrera prisregleringen och SPK har inrättat ett särskilt prisregleringskontor för detta ändamål.

FRÅGOR OM PRISSTOPPET BESVARAS AV SPKS PRISREGLERINGSKONTOR, TFN 08 - 700 16 90.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Kommunalekonomi och samhällsplanering
Finanssektionen

Karin Rudebeck

Lennart Tingvall